

Befolkning och välfärd
Lena Lundkvist
010-479 4678

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Boverkets rapport 2016:32 En metod för bedömning av bostadsbyggnadsbehovet.

1 Sammanfattning

Statistiska centralbyråns (SCB:s) yttrande begränsas till synpunkter som rör myndighetens verksamhet i egenskap av statistikproducent.

Boverket förordar hushållskvotsmetoden som underlag för prognos av bostadsbyggnadsbehovet med motiveringen att befolkningsprognoser är behäftade med osäkerhet. Men även de hushållskvoter Boverket föreslår ska användas i modellen har befolkningsprognoser som underlag för beräkningen. SCB saknar en genomgång och utvärdering av andra metoder för att göra hushållsprognoser som kan användas för prognoser av bostadsbyggnadsbehoven.

2 Befolkningsprognoser och faktiskt utfall

I rapporten diskuteras osäkerheten i SCB:s befolkningsprognoser och SCB vill här framhålla att prognosernas träffsäkerhet framför allt påverkas av vad som händer på migrationsområdet. Alla antaganden bygger på de händelser och den lagstiftning som är kända vid prognostillfället. Prognoser publicerade före beslutet om EU-utvidgningen 2004 och 2007, eller den tillfälliga amnestin 2006 har inte tagit detta i beaktande.

SCB menar att ett ytterligare sätt att förbättra bedömningen av bostadsbehovet är att också, utöver befolkningsförändringar i form av döda, antal in- respektive utvandrare samt debutanter på bostadsmarknaden, studera befolkningsförändringar som beror på faktorer som parbildning och skilsmässor då även nybildade par och fränskilda efterfrågar bostäder.

Boverket pekar på brister i SCB:s befolkningsframskrivningar och avvikelser mot utfall för befolkningsförändringar. SCB vill här framhålla att det inte bara är befolkningsförändringen som är av

intresse. Befolkningens åldersstruktur bör också vara av intresse då man har olika behov av bostäder i olika faser i livet.

I tabellerna 2, 3 och 4 görs beräkningar på framskrivningar för perioden 2002-2015 medan det i tabell 1 görs för perioden 2000-2015 vilket försvårar jämförelser.

3 Modellspecifikation

Boverket fokuserar på den så kallade hushållskvotsmetoden för att göra hushållsprognoser. SCB saknar en genomgång och utvärdering av andra metoder för att göra hushållsprognoser. Sedan 2011 finns totalräknade hushållsregister, vilket ger en unik och ny möjlighet att följa flöden mellan olika hushållstyper. Det bör undersökas om denna kunskapskälla kan användas för att ge bättre hushållsprognoser.

En oklarhet i modellspecifikationen, se sid 42, är vilken befolkningsuppgift som används. Är det prognosen över antalet i befolkningen eller förändringen?

4 Statistikbehov

Skillnaderna mellan åren i bostadsbeståndet som SCB årligen redovisar beror inte enbart på nyproduktion och rivning av bostäder utan också på registrering av tidigare bortfall av redan befintliga lägenheter. Även omvandling av fritidshus till permanentboende och tvärtom påverkar antalet bostäder i beståndet.

Avseende kvaliteten i lägenhetsregistret har SCB från och med publiceringen av 2016 års hushållsstatistik kompletterat hushållsuppgifter för de personer som saknar koppling till lägenhet (bostadshushåll) genom att använda RTB-familj. Tidigare publicerad statistik för åren 2011-2015 har reviderats.

I näst sista stycket på sidan 48 anges exempel på orsaker till att det förefaller finnas ett stort antal lediga lägenheter. Till dessa orsaker kan läggas äldre som flyttat till äldreboende men inte skrivit sig på den adressen.

I sista stycket på sidan 48 anges att den största felkällan i lägenhetsregistret beror på att Skatteverket inte kan koppla folk till lägenhet. SCB vill förtydliga att den största felkällan är att Skatteverket inte kan folkbokföra personer på lägenhet. Detta beror i sin tur bland annat på att lägenheten där en person bor inte finns i lägenhetsregistret, d.v.s. utgör ett bortfall, eller att den boende inte har angett sitt lägenhetsnummer till Skatteverket. Övriga felkällor bedöms vara av mindre omfattning och inte ha någon större påverkan på statistiken.

4.1 En samlad analys

Boverket skriver i detta avsnitt att man saknar dokumenterad kunskap om nyanländas bosättningsmönster i Sverige. SCB vill här upplysa om den rapport som nyligen, i december 2016, publicerades av SCB och som heter "Integration- Flyktingars flyttmönster i Sverige" och som studerar denna fråga.

I avsnittet blandas begreppen invandrare, särskilt flyktinginvandrare, och utrikes födda. För den officiella statistiken är man invandrare endast det år man invandrar. En invandrare kan vara född i Sverige eller vara utrikes född. Tid i Sverige har en stor betydelse för utrikes föddas etablering på arbets- och bostadsmarknaden, och därför bör tid i Sverige beaktas när man studerar utrikes föddas bosättning.

Beslut i detta ärende har fattats av vikarierande generaldirektör Helen Stoye i närvaro av biträdande avdelningschef Stina Andersson, enhetschef Eiwor Höglund Dávila samt handläggare Lena Lundkvist, föredragande. Handläggarna Rein Billström och Martin Verhage har deltagit i beredningen av ärendet.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Helen Stoye

Lena Lundkvist

